

คำวินิจฉัยของ นายชุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๕ - ๘๒/๒๕๔๗

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

เรื่อง ศาลปกครองสูงสุดส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี รวมถึงแปลคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๖
มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๖๒

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องทั้งสิบแปลคำร้องมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัย
เป็นประเด็นเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาล
รัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว ตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๖๒ หรือไม่ เห็นว่า
มาตรา ๔ เป็นบททั่วไปที่เกี่ยวกับหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
มาตรา ๖ เป็นบททั่วไปอันเป็นหลักการรับรองความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติ
ของกฎหมายใดจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราต่าง ๆ ไม่ได้ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ บัญญัติ
เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะจำกัดมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและ
จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ และมาตรา ๖๒ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครอง
สิทธิของบุคคลในการฟ้องหน่วยงานของรัฐ สำหรับคดีตามคำร้องเป็นเรื่องหน่วยงานของรัฐฟ้องเอกชน
ผู้ร้องซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐจึงไม่อาจอ้างว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ คงมีปัญหาตามคำร้องที่ต้องพิจารณา
วินิจฉัยแต่เพียงว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ หรือไม่เท่านั้น โดยมาตรา ๕๑ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

บัญญัติว่า “การฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี” เห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวเพียงแต่จำกัดระยะเวลาการฟ้องคดีไว้ มิได้ห้ามฟ้องคดีเด็ดขาดแต่อย่างใด จึงไม่เป็นการจำกัดสิทธิในการฟ้องคดีที่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิ เพราะระยะเวลาการฟ้องคดีถือว่าเป็นเรื่องสำคัญในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล ทำให้ศาลไม่ต้องพิจารณาเรื่องที่เกิดขึ้นในเวลาที่นานเกินไปหรืออาจยากแก่การแสวงหาพยานหลักฐาน จึงจำเป็นต้องกำหนดระยะเวลาฟ้องคดีไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และมีใช้อยู่ความตามกฎหมาย ซึ่งแม้บุคคลจะฟ้องหน่วยราชการเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ก็ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับในเรื่องระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ เช่นเดียวกัน ไม่ว่ามูลหนี้ตามสัญญาจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังมาตรา ๕๑ ใช้บังคับการกำหนดระยะเวลาให้ฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการฟ้องคดีเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ดังกล่าว และมีใช้บทบัญญัติที่จำกัดสิทธิในการฟ้องคดีโดยสิ้นเชิง ซึ่งแม้ไม่อาจฟ้องคดีปกครองภายในระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ แล้วก็ตาม แต่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๒ วรรคสอง ก็ให้อำนาจศาลปกครองที่จะใช้ดุลพินิจรับคดีดังกล่าวไว้พิจารณาได้หากเห็นว่าการที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น หากใช้ไม่มีทางเยียวยาคดีของผู้ร้องเสียทีเดียว

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๖๒

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ